

CE ROL VOR JUCA AUTORITĂȚILE LOCALE ÎN PROCESUL DE ACTUALIZARE A PNIESC?

Liderii locali cer inițierea unui dialog real, care să plaseze autoritățile locale pe picior de egalitate cu Statele Membre

Concluzii din cadrul lansării politice a proiectului LIFE NECPlatform

Nu există îndoieli cu privire la rolul esențial al autorităților locale în atingerea obiectivelor energetice și climatice naționale și europene. Însă atunci când vine vorba despre procesul decizional la nivel național, autoritățile locale sunt în mare măsură neglijate. Reprezentanții Comisiei Europene, ai agențiilor naționale pentru energie și aleșii locali prezenți la Bruxelles, în data de 11 octombrie, cu ocazia lansării politice a proiectului NECPlatform, au fost de acord cu privire la faptul că Statele Membre nu au implicat suficient nivelul local în procesul de elaborare a Planurilor Naționale Integrate în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC), care au avut ca termen de finalizare anul 2020, aspect care reiterează concluzia deja comunicată în evaluarea planurilor de către Comisia Europeană. Această situație poate fi îmbunătățită în procesul de actualizare PNIESC, versiunea revizuită fiind prevăzută pentru luna iunie 2023, iar cea finală pentru luna iunie 2024.

Johannes SCHILLING, Director Adjunct al Unității de Politici Energetice din cadrul Direcției Generale pentru Energie a Comisiei Europene, a confirmat că viitoarele ghiduri pentru Statele Membre privind actualizarea PNIESC vor insista asupra punerii în aplicare a articolului 11 din Regulamentul privind Guvernanța Uniunii Energetice și Acțiunilor Climatice, care obligă Statele Membre să instituie un dialog adecvat pe mai multe niveluri privind clima și energia. Acest instrument ar trebui să implice toate nivelurile de guvernare și alte părți interesate în procesul de actualizare PNIESC.

Dna. HRISTOVA (Primarul orașului Gabrovo, Bulgaria), dl. KLISOVIĆ (Președintele Consiliului Local al orașului Zagreb, Croația), dl. RIO (Primarul orașului Braga, Portugalia), dna. HEYSE (Viceprimarul orașului Ghent, Belgia, Responsabilă pentru Climă, Mediu, Energie și Locuințe) și dl. TRZASKOWSKI (Primarul orașului Varșovia, Polonia) au subliniat împreună că:

- **Guvernanța pe mai multe niveluri este esențială pentru a ne asigura că Planurile Naționale pentru Climă și Energie, în variantă actualizată, sunt solide și viabile** având în vedere faptul că autoritățile locale cunosc, din experiență, ce politici și măsuri funcționează sau nu. Aceste cunoștințe și experiențe ar trebui ascultate și valorificate.

- **Administrațiile locale ar trebui implicate din timp, în faza pregătitoare** a revizuirii PNIESC și a politicilor în general, nu consultate doar atunci, când procesul este aproape finalizat. Acest lucru ar asigura că planurile sunt în concordanță cu ceea ce se întâmplă în realitate în teritoriu și ar permite, de asemenea, o mai bună monitorizare a punerii în aplicare a planurilor.

- **Administrațiile locale solicită o discuție reală cu toate părțile interesate relevante**, incluzând nu doar nivelurile administrative inferioare, ci și, de exemplu, asociațiile profesionale, sectorul financiar, ONG-urile, cetățenii etc. Reprezentarea în cadrul acestor schimburi este esențială pentru o reală înțelegere și considerație reciprocă. Procesele de consultare a documentelor care au fost deja validate sunt astfel inadecvate.

- **În Statele Membre există, mecanisme de consultare sau de discuție, dar acestea sunt foarte puțin utilizate.** Este necesar ca aceste discuții să fie structurate și consolidate.

Toți participanții la eveniment au subliniat importanța proiectului NECPlatform, care va oferi sprijin celor șase State Membre participante în a stabili discuții eficiente pe mai multe niveluri, pe parcursul actualizării PNIESC și până în iunie 2024 - dialoguri care ar putea fi reproduse, în viitor, de celelalte State Membre.

“ Pentru a avea planuri eficiente în domeniul climei și al energiei, care să poată îndeplini obiectivele, trebuie să aibă loc discuții între nivelurile național și local pentru a ne asigura că aceste planuri corespund realității și pot fi puse în aplicare. Proiectul NECPlatform este foarte promițător în acest sens. ”

- **Flavia BOGHIU, Viceprimar al Municipiului Brașov și Președinte al Asociației "Orașe Energie în România" (OER)**

“ Pactul Flamand pentru Energie și Climă la Nivel Local (LEKP) este un început foarte bun pentru consolidarea guvernancei pe mai multe niveluri. Cu toate acestea, ar trebui să mergem chiar mai departe: orașele și autoritățile locale mici au nevoie de mai multe resurse și ar trebui să fie implicate mai mult în procesul de elaborare a legilor. Politicile ar trebui construite pornind de la nivelul local, întrebând administrațiile locale «de ce aveți nevoie pentru a îmbunătăți tranziția energetică?» ”

- **Tine HEYSE, Viceprimarul orașului Ghent, Responsabil pentru Climă, Mediu, Energie și Locuințe**

“ Mesajul care ar trebui transmis la nivel național și european este că nimic nu se va realiza fără autoritățile locale. Dacă nu ne implicați și nu găsiți mijloacele de a ne finanța, nu vom îndeplini nicio prioritate și niciun obiectiv. În triumful instituțional, perspectiva autorităților locale este neprețuită. ”

- **Rafał TRZASKOWSKI, Primarul Varșoviei, Președintele Comisiei ENVE a Comitetului European al Regiunilor, Membru în Consiliul de Administrație al Convenției Primarilor-Europa**

PROIECTUL NECPLATFORM: O SOLUȚIE PRACTICĂ PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA GUVERNANȚEI PE MAI MULTE NIVELURI ȘI A IMPLICĂRII PĂRȚILOR ÎNTERESATE ÎN PROCESUL DE ELABORARE A PNIESC

Proiectul LIFE-NECPlatform are ca scop sprijinirea a șase State Membre ale UE (Bulgaria, Croația, Franța, Italia, Portugalia și România) în procesul lor de tranziție către neutralitate climatică prin înființarea și gestionarea unor platforme permanente de dialog pe mai multe niveluri, în domeniul climatic și energetic, în conformitate cu articolul 11 din Regulamentul privind Guvernanța Uniunii Energetice și Acțiunilor Climatice, care solicită o mai bună integrare a autorităților locale și regionale, a societății civile, a mediului de afaceri și a altor părți interesate în dezvoltarea și monitorizarea politicilor naționale și climatice, inclusiv a Planurilor Naționale pentru Climă și Energie.

Prin cooperarea ministerelor și a altor părți interesate relevante din aceste 6 țări, partenerii naționali ai proiectului vor înființa 6 forumuri de discuții pe mai multe niveluri, operaționale în perioada martie 2023 - septembrie 2024. Aceste platforme vor fi active în procesul de actualizare a PNIESC, care trebuie transmise Comisiei Europene până în luna iunie 2024 (prima versiune actualizată urmând a fi prezentată până în luna iunie 2023).

Contactați partenerii de proiect:

Coordonatorul general (la nivelul UE): Giulia Pizzini (IEECP) giulia@ieecp.org & Thibaut Maraquin (Energy Cities) thibaut.maraquin@energy-cities.eu

Coordonatorul național: Leea Mihailă & Anca Grigore (Asociația "Orașe Energie în România"/ OER) office@oer.ro

